

Ο ΜΕΓΑΛΟΦΥΕΣΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ο ΛΕΟΝΑΡΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

Μεγάλος ζωγράφος, εφευρέτης, φυσικός, αστρονόμος και μηχανικός. Το άριστο έργο του ή «Τζιοκόντα». Άληθινός πρόδρομος της αεροπλοΐας. Διάφορες περιπεγήτατες εφευρέσεις που διευκόλυναν τη ζωή του ανθρώπου. Η πατριωτική του εμπειρία του. Ο θάνατός του στην άγκυρα της βασιλείας της Γαλλίας κλπ.

Ο μεγάλος καλλιτέχνης του Μεσαίωνα Λεονάρδος ντά Βίντσι γεννήθηκε στα 1452 στον πυργό των Βίντσι πλησίον στη Φλωρεντία. Ήταν ευγενικής καταγωγής.

Ήρταις, έλκυστικός, κομψότατος, ευφράδης πολύ, όταν ήταν νέος, είχαν εκτός από τα προσόντα του αυτά και τόσο μεγάλη δύναμη, ώστε έτράνκιζε με τα δάκτυλά του ένα πέταλο του αλόγου! Διακρινέτο σ' όλες τις σωματικές άσκήσεις, ξιφουλκία, χορό, ιππασία. Εξιδάλατο με μία πρωτοφανή ένοκλία. Ήταν έσοπούδας μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, φιλοσοφία και φιλολογία. Ήδιαιτέρως, όμως, τον έτραβούσε ή ζωγραφική, που την έθεωρει ότι έσυγγένει με το Θεό.

Άσκαλός του στη ζωγραφική έχρημάτισε ό Άνδρέας Βερόκιο, διάσημος ζωγράφος και γλύπτης της Φλωρεντίας. Ο μαθητής, όμως, ξεπεράσει πολύ γρήγορα το δάσκαλο. Μία μέρα ό Βερόκιο τον έβλεπε να ζωγραφίζει έναν άγγελο σ' ένα πίνακα της βασιλείας του Χριστού που του είχαν παραγγείλει. Ο ντά Βίντσι πέτυχε τόσο πολύ, ώστε ό άγγελος άν και ήταν θανατερότερο πρόσωπον, έταπεινάσε την όπολοιπή σέθησα.

Ο Βερόκιο αλοδάνθησε τόσο πολύ τον εξεντελισμό της τέχνης του, ώστε από τότε έχκατέλειψε την ζωγραφική.

Άρχότερα ό ντά Βίντσι έχκατεστάθη στην Αθή της Σφόρτσα στο Μιλάνο. Έκει έζωγράφησε στο Μοναστήριό της Άγιας Μαρίας των Χαρίτων το «Γάμο έν Κανή» που έδειξε άθάνατος. Η θνασεία των Σφόρτσας, όμως, γρήγορα ένικήθηκα από τους Γάλλους. Ίσως δέν θα ένικάτο, άν έκαμνε έκεινο που έκαμε άργότερα ό Καίσαρ Βοργίας, ό όποτος προσέλαθε ως στρατιωτικό μηχανικό το Λεονάρδο ντά Βίντσι.

Ο μεγάλος ζωγράφος και παντογνώστης, πραγματικός, του είχε διατυπώσει σε μία πολύ περιέργη επιστολή, διάφορες προτάσεις γράματες ένδιαφέρον σχετικές με τον άγωνα του Μιλάνου.

Ίδου μερικές από αυτές :

« Έχω το μύσον να κατασκευάσω γόφυρος πολύ έλαφρός, που μεταφέρονται εύκολα κι έτσι μπορεί κανείς εύκολα να καταδιώκη τον έχθρο που φεύγει.

» Σε περίπτωση πολιορκίας ένός φρουρίου, έχω πώς να διώξω το νερό απ' την τάφρο που το τρανιρίζει και να κάνω κλίμακα για την άνάβασι στο φρούριο.

» Μπορώ να κατασκευάσω ένα πυροβόλο, που να μεταφέρεται εύκολα και να ρίχνη εύφλεκτες ύλες.

» Μι ήπόγειες στενές διόδους, σκαλίζοντας άδύρβα, μπορώ ν' ανοίξω ήρωμο κάτω από ένα φρούριο ή από ένα ποταμό.

» Έκει που δέν μπορεί να χρησιμοποιηθή κανόνι, μπορώ να το άντικαταστήσω με καταπίλτες που να ρίχνουν βολίδες έκπληκτικής και άγνώστου ως τώρα δυνάμεις.

» Μπορώ να κατασκευάσω άμαξες σκεπαμένες και που δέν καταστρέφονται εύκολα, για να μεταφέρουν κανόνια. Ή άμαξες αυτές θα είναι εις θέαν να διασκοπν τις έχθρικές γράμμεις κι έτσι θα περνά το πεζικό χωρίς την παραμικρή θνασεία.

» Μπορώ, έτσι τίλοσ, να βρώσκω άνέλειατα μέσα για την επίδεισι. Ο ντά Βίντσι έφηκε τον Βοργιαν και τα σχέδια των σκεπασμένων άμαξών του. Μπορούσν έξήγησε, να είναι κομμημένοι μέσα πυροβόληται, ό όποτοι σκοπούσν το θάνατο με τα κανόνια. Ή άμαξες αυτές είναι ό ένληκτικότες πρόδρομοι των σημερινών τάνκς.

Ο Λεονάρδος ντά Βίντσι βρήκε άργότερα προστασία από το βασιλέα της Γαλλίας Λουδοβίκο 12ο, ό όποτος του έδωσε κι έπιχορήγησι. Για να τον περιποιηθή ό μεγάλος ζωγράφος κατασκευάσεν ένα κ'ώτης τάξους αυτόματο, που παριστάνει ένα τρωάτιο λέοντα. Ο λέων αυτός την ήμέρα της εισόδου του Λουδοβίκου 12ου σ' ή Μιλάνο έπροχώρησε προς το βασιλέα και στάθηκε στα μπινιά του πόδια, ένώ από το στήθος του έβγαίνει μία Γαλλική σημαία.

Όσον όμως και άν τον είχε περιποιηθεί ό βασιλέας της Γαλλίας δέν ήταν εύκολο στον καλλιτέχνη να ζήσει σε μία κατακτημένη πόλη. Γι' αυτό έφυγε και πήγε στη Φλωρεντία. Άπό εκεί πήγε στη Ρώμη όπου είχε προσκληθεί από τον Πάπα Λέοντα 10ο.

Πηγαίνοντας στη Ρώμη έταξίδευε μαζί με τον άδελφό του Ποντήφρομο Ίουλιανό των Μεδίκων. Καθ' όδόν, για να διασκεδάση τον πρήγνηκα αυτόν, έκαμε διάφορες περιέργες εφευρέσεις. Άνάμεσα σεν άλλα έκαμνε και αυτόματα

περιστέρια που πετούσαν ψηλά.

Ο Λεονάρδος ντά Βίντσι πρέπει με την εφευρέσι του αυτή να θεωρηθή ό πρόδρομος της αεροπλοΐας. Ο ίδιος είχε σχετικώς τα προληπτικά αυτά λόγια:

«Τό άντικειμενον που κτυπάει τον άέρα παράγει μία δύναμη ίση με τον άέρα που κτυπάται. Κύτταξε πώς το κτύπημα των φτερόν στον άέρα ύποστηρίζει τον άντι που είναι βαρύτερο, άκόμη και στα πειά ψηλά και πειά έλαφρά σφάμιατα. Κύτταξε πώς τα φουσκιαμένα κωνία σφράγγουν προς τα έμπρός και τα πειά φουσκιαμένα πλοία. Άπό αυτές τις άποδείξεις μπορεί να έννοήσης ότι ό άνθρωπος με μεγάλη φτερά που θα άνερωθ' έναντι της άντιστάσει του άέρος, θα ήμπορέσει νικηφόρος να τί ύποτάξη και να σηκαθή πολύ ψηλά.

«Τό μεγάλο πουλί (δηλαδή ό άνθρωπος) καταλλεμένος στο μεγάλο του κόκκο (ένα πτηνικό-Μηχανή) θα προλάβει την κατάπληξη του σόμπατος και θα δημιουργήσει τρωάτιο φήμη».

Ο ντά Βίντσι έφυγε σε χειρόγραφες σημειώσεις του πολλές εφευρέσεις. Πολλά από τα γράμματα αυτά έχάθηκαν. Μένουν, όμως, άρκετά που φυλλάσσονται στο Γολατικό Ίνστιτούτο, στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μιλάνο.

Το γράψιμο του Ήσανορθόπουλο κύριο καλλιτέχνηον είναι έμ δεξιών προς τα άριστερά, όπως και ή Τουρκική γραφή. Για να τα διαβάσει κανείς κανονικά, πρέπει να βάλει προς τα δεξιά έναν καθρέπτη. Άλλοι λέγονν, ότι το έκαμε αυτό για να προστατεύσει τις εφευρέσεις του, ένώ άλλοι ισχυρίζονται, ότι έτσι έγγραφε καλύτερα επειδή ήτο άριστερόχειρο. Ίσως, όμως, έπαυσε αυτή την προφύλαξη για να σωθή από την Ίερά Έξέταση, που κανεδίκαζε κάθε καινούργια ιδέα.

Ο φυσιολόγος Ουμβολδ θεωρεί τον ντά Βίντσι ως το μεγαλύτερο φυσικό της έποχής του. Είχε μελετήσει μετεωρολογία, ύδραυλική και όπτική. Ο ίδιος ό Ουμβολδ γράφει τα εξής :

« Αν ή ιδέες του Λεονάρδου ντά Βίντσι για τη φυσική δέν έθάπνοντο για πάντα μαζί με τα χειρόγραφα του θα είχαν γίνει σπουδαιότατα επιστημονικά έξκαυρίβασεις πριν απ' την μεγάλη έποχή του Γαλιλαίου και του Πασκάλ.

Πρώτος αυτός είχε τη διαίσθησι ότι ή θάλασσα προηγέθησε του σχηματισμού του άπειρου. Πρώτα αυτός πριν απ' τον Κυβέριο έσημειώσει την άντίληψη, πώς ή κοιλιάδες είναι σχηματισθεί από το ρεύμα των νερόν νερασίων προϊστορικών ποταμών.

Ήταν άναφορασι ό τόμοι της Ισοροπίας των υγρόν, της ήλακτικής άντανακλάσεως, ό τόμοι της ύδραυλικής, ή διακρίσει του φύλου των φτερόν.

Αυτός επίσης άνεμάκωψε στον κλάδο της μηχανικής την πόμπα του άντιπύ, την κοπτική των σιδηρόν μηχανών, το πλοίο που καθαρίζει το βόσσο απ' τη θάλασσα, το ύγρόμετρο, το μαθεο θάλαμο, τη μηχανή κλωστικής και τη μηχανή κομμηματος μαργαράν.

Στη Ρώμη που έπήγε προσκεκλημένος, όπως είπαμε, από τον Πάπα Λέοντα 10ο δέν έμυνη πολύ γιατί ό Πάπας αυτός ύποστήριξε περισσότερο τον άλλο μεγάλο καλλιτέχνη της έποχής εκείνης, το Μιχαήλ Άγγελο.

Ή άλήθεια, όμως, είναι, ότι ό ντά Βίντσι ήταν πολύ άργος στην εργασία του και την ώρα της ζωγραφικής μεταγίνετο σε διάφορες άλλες άσχολίες.

Μία μέρα που έπήγε ό Πάπας να ιδή τι έκαμνε με μιάν εικόνα που είχε άνάθεσει, τον ήρθε να καταγγείλει σε χημικές δοκιμές. Προσπαθούσε να εφεύρη ένα καινούργιο βερνίκι.

Ένας από την άκολούθια του Πάπα είναι τότε :

— Κυντάτε αυτό το ζωγράφο που φροντίζει να μάθη πώς θα βερνικώσει μιάν εικόνα που άκόμη δέν την έσκαίλασε!

Ήταν τόσο άργος ό μεγάλος ζωγράφος, ώστε την εικόνα της Λίτσας ντελ Τζιοκόντο—της περιφημής «Τζιοκόντας»—που του την παρήγγειλε ό βασιλέας της Γαλλίας, έκαμε τέσσερα χρόνια να την τελειώσει, μολοντί είχε πλάσει έμπρός 12.000 λίβρες.

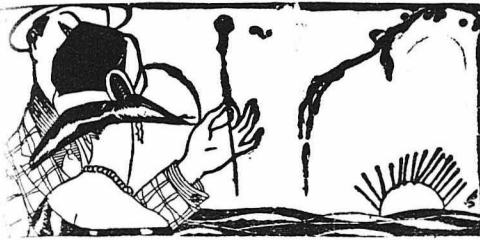
Θυμωμένος με τον Πάπα πήγε στη Γαλλία, όπου του έκαμε μεγάλες περιποιήσεις ό βασιλέας Φραγκίσκος 1ος, ό όποτος του έχάρισε έναν τρωάτιο ποταμό 12.000 λίβρες.

Ο ντά Βίντσι άνέλαθε να χαράξη στη Σολένη



Αυτόπροσωπογραφία του Λεονάρδου ντά Βίντσι.





Α ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΜΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΤΡΕΛΛΩΝ

Ένι γαλλικό περιοδικό δημοσιεύει στο τελευταίο του φύλλο...

Πρό του πολέμου στά 1909 υπήρχαν μέ μόνο τό νερό του Ση...

Κατόπιν όμως ήλθε ό μεγάλος πόλεμος, ό όποιος έσημείωσε...

Κ' έτσι ενώ στά 1859 ή άνελογία τών τρελλών ήταν ένας σέ...

Αν ή πρόοδος εξακολουθήσει μέ τήν ίδια άναλογία, επιλέγει τό...

Η ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Σέ μία κομπολιό τής Σουηδίας ένας άγαθος κτηματίας, μέλος...

Οι μισοί από τους συμβούλους εινε ήλιθιοί !

Τήν άλλη μέρα οι διαβόητοι δόβαροι έκπληκτοι τήν άκόλουθη...

«Ηλιθό ει οι μισοί από τούς δημοτικούς συμβούλους δέν εινε ήλι...

ΤΟ ΠΟΥΚΑΜΙΣΟ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ

Ίσως γνωρίζουν οι άνοηκώτατοι μας ότι οι Άραβες δέ φορούν...

Έναντίον αυτών επέστειη ή ηρώικη βασίλισσα Ίσραβέλλα τής...

Όταν οι Άραβες ένικήθηκαν κ' άναγκάστηκαν ν' άφίσησαν...

Έχουν περάσει πέντε αιώνες από κείνη τήν έπιχη και οι Άρα...

Πρώην άργισιο, όμως, τό μεγάλο αυτό έργον, τόν έπρόλαβε...

Τήν τελευταία του πνοή άφηκε στήν άγκαλιά του βασιλέως...

Μπορώ νά κάνω βαρώνος, κώμητας και εύγενεις δσους θέ...

Μόνον ό θεός, όμως, μπορεί νά κάνει άληθινά μεγάλους εύ...

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ... ΦΑΓΑΔΩΝ

Τά δειπνα τής Άγγλαίας. Ή πολυφαγία του Κροτωνιάτου.

Ή δρχαία χορευτρια Άγγλαία, ή όποία έζησε στά διακόσια...

Γιά τήν πολυφαγία του έφημίετο επίσης και ό διάσημος Μί...

Τό πιο περιεργό όρος άπ' όσα άνέκδοτα πολυφαγίας άναφέρει...

Ό Θεόδωμος άναφέρει πάλιν σχετικώς ότι μία γυναίκα στή...

Ένας κομωδός όνόματι Φάγων (Ίσως λόγος τής πολυφαγίας του)

Στήν έποχη του Λουδοβίκου 14ου, κατά τήν διάρκειαν κάποιου...

Τά παραδειγματα που άναφέρει δέν εινε τίποτα μικρά...

Τό γεγονός αυτό έκαμε μεγάλη αισθηση στήν δημόγηρη. Πολλοί...

Ό άξιοματικός για πών ένδεχόμενο, είχε κόψει τό βωδί σέ διά...

Ό στρατιώτης έν τώ μεταξύ έρωσε ότι του φέγγαν μέ μεγάλη...

Δέ νομίζω, κή' λογαγέ, ότι εινε καιρός νά μου φέρον τδ...

Ό άθλιος ένόμιζε ότι τά φαγητά που του είχαν φέρει έως εκεί...

Έ, κατόπιν πλέον αυτού, οι στοιχηματίσαντες έναντίον του...